

Voorzitter, college, raadsleden, pers en kijkers thuis,

Op het moment dat we dachten ons 'normale' leven weer op te pakken na corona, belanden we in tal van crises. Het zijn geen makkelijke tijden, dat hoeven we eigenlijk niet uit te leggen. Ook in Cranendonck voelen we dit aan het begin van deze nieuwe bestuursperiode. We zijn blij dat we in deze lastige tijden niet hoeven te bezuinigen en dat de meerjarenbegroting sluitend is. De raadsagenda die recent is vastgesteld beschrijft wat wij belangrijk vinden voor Cranendonck en waar we de komende vier jaar aan gaan werken. Veel ruimte voor nieuwe zaken is er niet, maar het wordt wel de hoogste tijd om met het nieuwe college te gaan afmaken waarmee eerder gestart is. Het liefst samen met onze inwoners, maar als zaken blijven liggen, moeten we als gemeente de regie terugpakken en besluiten nemen. We moeten doen wat nodig is.

Bij de kadernota hebben we al aangegeven waar we in de begroting extra op zouden letten en daar komen we graag in deze Algemene Beschouwing op terug. Allereerst hebben we als VVD Cranendonck aandacht gevraagd voor drie zaken die voldoende benoemd zijn in de begroting of in de beantwoording van onze technische vragen. Op het gebied van verkeer hebben we gevraagd hoe het gaat met onze motie van vorig jaar. In het vierde kwartaal van dit jaar kunnen we meer verwachten over de N611 die we graag zouden zien. Met oog voor Budel en Budel-Dorplein willen we het vrachtverkeer om al onze kernen heen leiden richting de haven en dan naar België.

Ook onze vragen over de groenvoorzieningen in Cranendonck werden prima beantwoord. We kregen zelfs een fotoreportage met wat we nou precies van garantieniveau B mogen verwachten. Het zal ons benieuwen of het extra gevraagde budget in de toekomst voldoende is om dit te gaan waarmaken, maar dat blijven we als VVD volgen.

Het onderwijs in Schoot en Dorplein heeft ook onze aandacht en we waren gezien de antwoorden van de burgemeester bang dat deze aandacht bij de gemeentesecretaris en het MT onvoldoende duidelijk geworden is. Het kan niet zo zijn dat we niemand vinden die projectleider wil worden van dit essentiële project om het onderwijs in Schoot én Dorplein te redden. Die politieke voelsprietten mogen wat ons betreft wat beter afgesteld worden, want volgens mij zijn we niet de enige partij die vinden dat in dit project geen vertraging mag optreden. Dat kan namelijk ten koste gaan van de kinderen in Schoot en Dorplein en dat mag niet de bedoeling zijn.

Wellicht is dit een mooi bruggetje naar het eerste onderwerp waar we wel een amendement voor indienen. De gemeentelijke organisatie. Vorig jaar heb ik in de begroting al aangegeven dat wij ons zorgen maken. Zorgen over hoe we doorslaan in het begrip burgerparticipatie, maar ook dat de gemeentelijke organisatie niet meegroeit met de ambities van de raad, mede door de zelfsturende teams. De stroperigheid noemde ik het toen. Het afgelopen jaar hebben we collega's gesproken en de gemeentesecretaris heeft aangegeven dat er geld nodig is om deze structuur opnieuw op te zetten. Aangezien we tijdens de

verkiezingen nog hebben aangegeven dat het ons veel waard is dat de dienstverlening naar een hoger niveau groeit, kunnen we daar nu niet op tegen zijn. Het bedrag van 1,7 miljoen is fors, maar als we willen dat de basisregels op orde zijn, dan is het nodig om te investeren. Het enige kritiekpunt zit 'm in de operationeel manager die naast de gemeentesecretaris gaat werken. Voor nu denken we dat het noodzaak is, maar naar de toekomst toe zou het niet nodig moeten zijn als de structuur op poten staat. Omdat we willen voorkomen dat er een interim-manager moet worden aangenomen, zijn we niet tegen de structurele investering. Echter moet er op een natuurlijk moment -bij het afscheid van één van de twee directieleden- wel gekeken worden of er überhaupt een nieuw directielid aangesteld moet worden. In eerste instantie wilde we hiervoor een motie indienen, maar uiteindelijk sluiten we ons aan bij het amendement wat ELAN hiervoor heeft voorbereid. Voor de rest hopen we snel de eerste resultaten te zien van deze nieuwe organisatiestructuur.

<AMENDEMENT OPERATIONEEL MANAGER> / Samen met ELAN

Bij dit onderwerp hebben we de afgelopen jaren vaak te horen gekregen dat we als raad keuzes moeten maken. Ook als we kiezen om iets niet te doen. Daarom dienen we het amendement van ELAN om de strategische visie een jaar uit te stellen mee in.

<AMENDEMENT STRATEGISCHE VISIE > / Samen met ELAN

Zoals iedereen weet wachten we al enige tijd op de sportvisie. We hadden graag de definitieve versie van de sportvisie afgewacht voordat we investeringen doen, maar daarmee zouden we sv Budel echt te kort doen. De lokale VVD vindt het belangrijker om de grote problemen op het sportpark van sv Budel nu weg te nemen, dan dat we de definitieve versie van de sportvisie afwachten. De club heeft al jaren recht op een extra veld, maar dat kan niet zonder de aankoop van gronden rondom het voetbalveld, dus is het aanleggen van het door de wethouder aangekondigde kunstgrasveld een goed alternatief waar de club mee vooruit kan. Gezien de huidige staat van de voetbalvelden willen we deze investering naar voren halen. We doen daarom samen met ELAN het voorstel om in de begroting van 2023 een krediet te voteren van 850.000 euro voor het aanleggen van een kunstgrasvoetbalveld en het renoveren van de andere velden. Dit bedrag zal niet voldoende zijn om alles uit te voeren, maar we denken dat deze investeringen ook niet allemaal in 2023 uitgevoerd kunnen worden. De club kan de prioriteit bepalen en kan met deze investering vooruit. Samen met de extra kleedlokalen die momenteel gebouwd worden zou sv Budel met het aannemen van dit amendement klaar zijn voor de toekomst!

<AMENDEMENT SV BUDEL> / Samen met ELAN

De afgelopen periode ben ik vaker dan me lief is in de media geweest rondom het AZC. Onze fractie van mening dat het AZC gesloten moet worden in juli 2024 en die mening is niet veranderd. De discussie en argumentatie hiervan laat ik gezien de tijd maar achterwege, maar we zijn daar heel helder in. Wat ons betreft sluit het AZC voorgoed zijn deuren in juli 2024. In maart 2022 heeft de gemeenteraad unaniem besloten dat het huidige AZC in juli 2024 gesloten moet worden. Helaas moeten we constateren dat in de voorliggende meerjarenbegroting dit besluit niet op de juiste manier verwerkt is. Er staan nog inkomsten en uitgaven na juli 2024. Hoe de toekomst eruitziet, dat weten we niet. Op dit moment weten we alleen dat deze inkomsten en uitgaven er niet meer zullen zijn na juli 2024. Middels een amendement roepen we het College van B&W op om het besluit van maart 2022 op de juiste manier te verwerken in de meerjarenbegroting.

<AMENDEMENT AZC>

In de kadernota hebben we het ook gehad over **cultuur in Cranendonck**. We vinden het goed om te zien dat de 'Stichting Behoud en Beheer Hervormde Kerk Budel' (zoals ze officieel heten) samen met de VVV, de heemkundekring en het smokkelmuseum is gaan kijken naar een kruisbestuiving. Het ziet er allemaal goed uit, maar twee zaken vallen ons op. Wij zouden het goed vinden als ons College gaat kijken of het eigendom van 'het Kerkje' over te nemen is van de stichting. Het pand hoort bij de cultuurhistorie van het dorp en onze gemeente en dat zou eigenlijk gemeentelijk eigendom moeten zijn. Daarnaast vinden we het bijzonder dat we overheidsgelden verstrekken aan organisaties, die daarmee vervolgens elkaar gaan betalen. Dat rondpompen van geld is wat ons betreft overbodig en onwenselijk. Nu zouden we een subsidie verstrekken aan de heemkundekring, die daarmee de huur (en dus eigenlijk de onderhoudskosten) aan 'het Kerkje' betaalt. We denken dat het soepeler kan. Dat hebben we samengevoegd in één motie. Enerzijds om te onderzoeken of het haalbaar is om het eigendom van 'het Kerkje' over te nemen, anderzijds om te onderzoeken of dit onnodig overheidsgeld verstrekken om elkaar te vergoeden niet op een andere manier ingericht kan worden. We willen de antwoorden graag in het eerste halfjaar van 2023 ontvangen.

<MOTIE CULTUUR>

Naast de thema's die we vanuit de kadernota meenemen naar de begroting, zijn er ook wel eens zaken die in de begroting onverhoopt vergeten worden. We kwamen tot de conclusie dat er geen additionele middelen opgenomen zijn om de tijdelijke exploitatie van **de Smeltkroes** in 2023 door te laten lopen. De Smeltkroes is essentieel voor het verenigingsleven van Maarheeze en aangezien het project 'Mooi Mares' nog niet afgerond is, is het wellicht handig om de tijdelijke exploitatie nog een jaar door te zetten. Mooi Mares loopt geen gevaar én de verenigingen kunnen blijven verbinden in Maarheeze. Daarvoor hebben we een amendement voorbereid, samen met CDA Cranendonck.

<AMENDEMENT DE SMELTKROES> / Samen met CDA Cranendonck

Voorzitter, tot slot. Naast de eerdergenoemde thema's heb ik in de kadernota de nieuwe gemeenteraad ook opgeroepen om deze bestuursperiode wat meer **op hoofdlijnen te blijven** en niet op de stoel van het College van B&W te willen gaan zitten. Die oproep doe ik opnieuw. Het is iets wat continu aandacht verdient. Dat doen we binnen de VVD-fractie tijdens elke fractievergadering. Welke vragen zijn noodzakelijk om een goed besluit te kunnen nemen en welke vragen stellen we omdat ze interessant zijn? En uiteindelijk stellen we die laatste vragen niet. Maar wat voor ons 'interessant' is, kan voor een ander 'pure noodzaak' zijn. De lijn tussen 'elkaar hierop wijzen' en 'vanaf de apenrots bepalen wie iets wel en iets niet mag zeggen of vragen' is soms flinterdun. In de afgelopen acht jaar dat ik nu raadslid ben, hebben we in Cranendonck altijd op een fijne manier samengewerkt. Informeel als het kan, maar ook een stevig debat als het moet. Met respect voor elkaars mening. Dat debat is nooit op de man gespeeld. En ondanks dat er vast zaken in deze raadszaal toe zijn aan 'vernieuwing', hechten wij er veel waarde aan dat we daar niet aan gaan tornen. Niet voor onszelf of voor onze partij, maar voor Cranendonck. VVD Cranendonck doet wat nodig is. Dat hebben we altijd gedaan, dat doen we ook weer in deze begroting én dat zullen we in de toekomst blijven doen.